

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Verzorging en verpleging

Kwalificaties

- » **Verzorgende IG**
- » **Mbo-Verpleegkundige**

Geldig vanaf

01-08-2026

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Op: 18-09-2025

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	6
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	6
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	7
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	7
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	8
<u>11. Betrokkenen</u>	8
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	9
<u>13. Aanvullende informatie</u>	9
<u>14. Certificaten</u>	11

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Verzorging en verpleging is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [Beroepscompetentieprofiel begeleider gehandicaptenzorg](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Mbo-Verpleegkundige](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Mbo-Verpleegkundige in de VVT](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Verzorgende in de VVT](#)
- [Beroepscompetentieprofiel Kraamzorg gevalideerd 2025](#)
- [validering beroepeninformatie door sectorkamer ZWS](#)

2. Examenprofielen

N.v.t.

3. Arbeidsmarktinformatie

Kans op werk

Per 2024 is voor de kwalificatie Verzorgende-IG de vraag naar recent gediplomeerden groter dan het aanbod. In sommige regio's zal de vraag naar recent gediplomeerden veel groter zijn en in andere regio's zullen vraag en aanbod meer in evenwicht zijn.

Gediplomeerden Verzorgende-IG hebben landelijk ruim voldoende kans op werk.

Per 2024 is voor de kwalificatie Mbo-Verpleegkundige over het algemeen de vraag naar recent gediplomeerden groter dan het aanbod. In sommige regio's zal de vraag naar recent gediplomeerden veel groter zijn en in andere regio's zullen vraag en aanbod in evenwicht zijn. Gediplomeerden Mbo-Verpleegkundigen hebben landelijk ruim voldoende kans op werk.

Kans op stage

Per 2024 is de kans op stage voor studenten Verzorgende-IG landelijk voldoende. Het aanbod stageplaatsen door bedrijven is in evenwicht met de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. In sommige regio's is het lastiger een stageplek te vinden in de kraamzorg

Per 2024 is de kans op stage voor studenten Mbo-Verpleegkundige landelijk matig. Het aanbod van stageplaatsen door bedrijven is enigszins kleiner dan de vraag naar stageplaatsen door bol-studenten. Verwacht wordt dat bol-studenten moeite moeten doen om een geschikte stageplaats te vinden, bijvoorbeeld door te solliciteren op bij meerdere leerbedrijven. In het eerste leerjaar, maar regelmatig ook in het tweede leerjaar, is het lastiger om een stageplaats te vinden dan in het derde of vierde leerjaar van de opleiding.

Kans op leerbaan

Per 2024 is voor de opleiding het aanbod van leerbanen door bedrijven groter dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Dit betekent dat het vrij makkelijk is voor bbl-studenten om een geschikte leerbaan te vinden. De kans op een leerbaan is landelijk goed.

Per 2024 is voor de opleiding Mbo-Verpleegkundige het aanbod van leerbanen door bedrijven enigszins groter dan de vraag naar leerbanen door bbl-studenten. Er zijn ruim voldoende leerbanen beschikbaar.

SBB publiceert regelmatig actuele gegevens over kans op werk en kans op stage/leerbaan van alle kwalificaties. Zie daarvoor <https://www.s-bb.nl/kans>

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Voor deze beroepen is (onder andere) de volgende wet- en regelgeving van toepassing:

Wetten:

De wet BIG, Wet Langdurige Zorg, Zorgverzekeringswet, Wet zorg en dwang (Wzd), Wet verplichte ggz (Wvvgz), De Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO), De Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (WKKGZ), Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Wet op de Jeugdzorg, Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, Wet elektronische gegevensuitwisseling in de zorg (WEGIZ).

Daarnaast algemene wetgeving zoals de AVG en de ARBO.

Regels:

Nationale Beroepscode van Verpleegkundigen en Verzorgenden en de richtlijnen van het RIVM.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

De zorgvraag is de afgelopen tien jaar veranderd. Er is een sterk stijgende vraag (komende 20 jaar een verdubbeling) met steeds complexe(re) problematiek. Complexe zorgvragen zijn vaak domeinoverstijgend: iemand heeft hulp nodig op verschillende leefgebieden, of zorg die kennis uit verschillende disciplines vraagt. Daarnaast is er dubbele vergrijzing: zorgmedewerkers verlaten ivm leeftijd de organisatie, tegelijkertijd stijgt de vraag naar zorg door de vergrijzing. Dit leidt tot een hoge werkdruk. Hiervoor is een andere organisatie nodig.

Slimme gezondheidszorg kan hieraan bijdragen en gebruik hiervan neemt toe. Technologie kan zorgpersoneel ondersteunen maar niet vervangen, met name door ethische dilemma's. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft inzicht nodig in mogelijkheden die technologie biedt en risico's die het met zich meebrengt, moet met systemen en toepassingen kunnen werken en data kunnen analyseren, interpreteren en verwerken.

Een gezonde levensstijl voorkomt ziekten of stelt die uit. Dit geldt ook indirect: gedrag of levensstijl die leidt tot vervuiling van het milieu (via afval), luchtvervuiling en klimaatverandering, leidt indirect tot gezondheidsschade en ziekten. Preventie van ziekte is daarmee inzetten op duurzaamheid.

De zorg voor hulpbehoevende ouderen gaat om bevorderen van de kwaliteit van leven. Zorgvragers zelf, mantelzorgers, vrijwilligers en zorgprofessionals en de omgeving waarin de hulpbehoevende ouderen verblijven, spelen hierin een steeds grotere rol. Er moet passende zorg worden verleend, dat wil zeggen, bewezen effectieve zorg leveren, voorkomen van overbehandeling, en inzetten op zelfredzaamheid en preventie.

Zorgprofessionals krijgen in toenemende mate te maken met cultuurverschillen en de invloed van gezondheidsverschillen (zoals laaggeletterdheid, lage digitale vaardigheden, lage SES, etc). Hiervoor zijn sociaal-communicatieve skills nodig. Ook is er toename van agressie. Hier moet de beginnend beroepsbeoefenaar mee om kunnen gaan.

Bronnen:

SBB Trendrapportage Zorg & welzijn 2022

Sociaal Cultureel Planbureau over passende zorg: <https://digitaal.scp.nl/passende-zorg-voor-ouderen-thuis/>

Nuffic model internationale competenties: <https://www.nuffic.nl/publicaties/model-internationale-competenties>

Green Deal Duurzame Zorg

Roze zorg: <https://rozezorg.nl/>

Competenties van de zorg- en welzijnsprofessional van de toekomst (2024)

Nationaal Preventieakkoord:

<https://www.vzinfo.nl/preventie/preventieakkoord>

Pharos factsheet gezondheidsverschillen:

<https://www.pharos.nl/factsheets/sociaaleconomische-gezondheidsverschillen-segv/>

De sustainable development goals in het Nederlands:

<https://www.sdgnerland.nl/de-17-sdgs/>

5. Beroepsvereisten

Een aantal zorgberoepen wordt gereguleerd in de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG). Het doel van de Wet BIG is te zorgen dat de kwaliteit van onze gezondheidszorg hoog is en blijft. Ook beschermt de Wet BIG patiënten tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen van zorgverleners. Dit doet de Wet BIG onder andere met het BIG-register. De wettelijke beroeps- en opleidingsvereisten ten aanzien van de 'Verzorgende IG' en de (mbo-)verpleegkundige zijn niet hetzelfde. Hieronder is het verschil nader uitgewerkt.

Wettelijke beroeps- en opleidingsvereisten Verzorgende IG

De Verzorgende IG is gereguleerd in artikel 34 van de Wet BIG. Artikel 34 beroepen:

- hebben een wettelijk beschermde opleidingstitel;
- kunnen zich niet registreren in het BIG-register;
- vallen niet onder het tuchtrecht.

Een wettelijk beschermde opleidingstitel betekent dat iemand alleen de titel die bij het beroep hoort mag gebruiken als die de daarvoor aangewezen opleiding heeft afgerond.

Inzake de beschermde opleidingstitel voor de Verzorgende IG is in het Besluit 'Verzorgende in de individuele gezondheidszorg' het volgende vastgelegd:

'het recht tot het voeren van de titel verzorgende individuele gezondheidszorg is voorbehouden aan degene aan wie het diploma is uitgereikt waaruit blijkt dat betrokkene met goed gevolg het afsluitende examen heeft afgelegd van de opleiding tot verzorgende die is opgenomen in de Registratie instellingen en opleidingen, bedoeld in artikel 6.4.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, waarvan de deelkwalificatie verplegende elementen onderdeel heeft uitgemaakt'.

In het Besluit 'Verzorgende in de individuele gezondheidszorg' is ook de deskundigheid van de verzorgende IG vastgelegd.

Wettelijke beroeps- en opleidingsvereisten Verpleegkundige

De verpleegkundige is gereguleerd in artikel 3 van de Wet BIG. Artikel 3 beroepen:

- hebben een wettelijk beschermde beroepstitel;
- moeten zich registreren in het BIG-register;
- mogen de voorbehouden handelingen uitvoeren die bij het beroep horen;
- vallen onder tuchtrecht.

Een beroepstitel mag alleen gebruikt door een persoon die de juiste opleiding heeft afgerond én in het BIG-register staat.

Inzake de beschermde beroepstitel voor de verpleegkundige is in het Besluit 'Opleidingseisen verpleegkundigen 2011' het volgende vastgelegd:

'Om in het krachtens artikel 3 van de wet ingestelde register van verpleegkundigen te worden ingeschreven, wordt vereist het bezit van een getuigschrift waaruit blijkt dat de betrokkene met goed gevolg het examen ter afsluiting van een opleiding tot verpleegkundige heeft afgelegd die is opgenomen in de Registratie instellingen en opleidingen, bedoeld in artikel 6.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en artikel 6.4.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs en die voldoet aan

de artikelen 3 en 4 van dit besluit’.

In het Besluit ‘Opleidingseisen verpleegkundigen 2011’ is tevens vastgelegd wat de wettelijke opleidingseisen zijn om als verpleegkundige de beschermde beroepstitel te mogen voeren en om te mogen registreren in het BIG-register.

Aanvullend is voor de verpleegkundige in artikel 33 van de Wet BIG de deskundigheid vastgelegd.

Verder is in artikel 36 van de Wet BIG bepaald dat verpleegkundigen een aantal voorbehouden handelingen functioneel zelfstandig mogen uitvoeren. De functionele zelfstandigheid van verpleegkundigen is nader uitgewerkt in het Besluit functionele zelfstandigheid.

Bronnen:

1. OCW: Richtlijn/36/EG (d.d.7-9-2005)
2. Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG) (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0006251/2025-01-01>)
3. Besluit Verzorgende in de individuele gezondheidszorg (wetten.nl - Regeling - Besluit verzorgende in de individuele gezondheidszorg - BWBR0010757)
4. Besluit Opleidingseisen verpleegkundigen 2011 (wetten.nl - Regeling - Besluit opleidingseisen verpleegkundige 2011 - BWBR0030267)
5. Besluit Functionele zelfstandigheid (wetten.nl - Regeling - Besluit functionele zelfstandigheid - BWBR0008985)
6. Wet educatie en beroepsonderwijs (wetten.nl - Regeling - Wet educatie en beroepsonderwijs - BWBR0007625)

In alle onderdelen van het kwalificatiedossier zijn de voornoemde vereisten verwerkt.

6. Bijzondere vereisten

Verzorgende IG

Ja

Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

Een beroepsbeoefenaar of stagiair(e) in de zorg moet een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben om te kunnen werken. Het is de verantwoordelijkheid van de beroepsbeoefenaar om aan deze eis te voldoen. Dit valt formeel buiten de opdracht van de onderwijsinstelling die de opleiding verzorgt (meer informatie op onder andere www.rijksoverheid.nl en www.vgn.nl en www.justis.nl/Producten/verklaringomtrentgedrag).

Inenting Hepatitis B

Iedere beroepsbeoefenaar en stagiair(e) in de zorg wordt geadviseerd een inenting tegen Hepatitis B te nemen (zie Arbowet: Arbowetgeving hepatitis B vaccinatie - Hepatitis info). Onderwijsinstellingen kunnen al bij de start van de opleiding studenten van de leerwegen BOL en hbo deeltijd/voltijd (laten) vaccineren; Staatscourant 2022, 29006 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl). Bij studenten met de leerwegen BBL en hbo duaal is het vaccinatietraject de verantwoordelijkheid van de werkgever. Zij hebben namelijk een contract voor langere tijd met de werkgever en krijgen loon (zie: <https://www.dus-i.nl/subsidies/vaccinatie>)

Mbo-Verpleegkundige

Ja

Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

Een beroepsbeoefenaar of stagiair(e) in de zorg moet een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) hebben om te kunnen werken. Het is de verantwoordelijkheid van de beroepsbeoefenaar om aan deze eis te voldoen. Dit valt formeel buiten de opdracht van de onderwijsinstelling die de opleiding verzorgt (meer informatie op onder andere www.rijksoverheid.nl en www.vgn.nl en www.justis.nl/Producten/verklaringomtrentgedrag).

Inenting Hepatitis B

Iedere beroepsbeoefenaar en stagiair(e) in de zorg wordt geadviseerd een inenting tegen Hepatitis B te nemen (zie Arbowet: Arbowetgeving hepatitis B vaccinatie - Hepatitis info). Onderwijsinstellingen kunnen al bij de start van de opleiding studenten van de leerwegen BOL en hbo deeltijd/voltijd (laten) vaccineren; Staatscourant 2022, 29006 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen (officielebekendmakingen.nl). Bij studenten met de leerwegen BBL en hbo duaal is het vaccinatietraject de verantwoordelijkheid van de werkgever. Zij hebben namelijk een contract voor langere tijd met de werkgever en krijgen loon (zie: <https://www.dus-i.nl/subsidies/vaccinatie>)

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Een basisbeheersing beroepsgericht Engels is toegevoegd omdat de Verpleegkundige (VP) in de uitoefening van het beroep steeds vaker te maken krijgt met anderstalige zorgvragers en naastbetrokkenen (en collega's). Er is voor Engels gekozen omdat dit de meest gesproken moderne vreemde taal is. De niveaus sluiten aan op die van het generieke Engels.

Bij kerntaak 1, werkprocessen B1-K1-W1, B1-K1-W3 en B1-K1-W4, waar er contact is met de zorgvragers en/of naastbetrokkenen, is basisbeheersing spreken (informatie en/of instructies geven) en gesprekken voeren (vragen beantwoorden) op taalniveau A2 nodig.

Mbo-Verpleegkundige

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreeken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2			x	x	
A1			x	x	

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

Na afronding van de opleiding Verzorgende-IG is er de mogelijkheid door te stromen naar een vervolgopleiding op niveau 4, bijvoorbeeld Mbo-verpleegkundige. De verzorgende-IG kan ook doorstromen naar andere richtingen, zoals sociaal werk. De Mbo-Verpleegkundige kan doorstromen naar andere richtingen in het mbo, naar een hbo-opleiding of een Associate Degree (AD). Daarnaast kan die een specialistische vervolgopleidingen volgen, zoals diabetesverpleegkundige of oncologieverpleegkundige, of zich bekwamen in een leidinggevende functie op een verpleeg- of zorgafdeling.

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Onderhoud kd's	Monitoren en zo nodig actie ondernemen/initiëren van visie, trends, wetenschap en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening en op de arbeidsmarkt en dit jaarlijks plaatsen in onderhoudsperspectief	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2026-2031
Ontwikkelingen beroepenstructuur en bcp's	Nieuwe bcp's en geactualiseerde bcp's worden aangeleverd door sociale partners	Sociale partners	2026-2029
Actualisatie kwalificatiestructuur en kwalificatiedossiers	Op basis van nieuwe en/of geactualiseerde bcp's worden kwalificatiedossiers aangepast	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2026-2029
Technologische ontwikkelingen	Doorvertaling van technologische ontwikkelingen naar kd's, keuzedelen en servicedocumenten	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2026-2029
Algemene wet- en regelgeving	Monitoring algemene wet- en regelgeving. Zonodig gevolgen in kd's doorvoeren	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2026-2029
Uitvoerbaarheid kwalificatiedossiers	Onderzoek naar uitvoerbaarheid van kwalificatiedossiers voor het werkveld en onderwijs	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2026-2029
Uitvoerbaarheid keuzedelen	Onderzoek naar uitvoerbaarheid van keuzedelen voor het werkveld en onderwijs	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2026-2029
Actuele thema's	Inspelen op actuele thema's zoals doelmatigheid en bpv i.r.t kwalificatiedossiers en kwalificatiestructuur	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2026-2029
Verantwoordingsinformatie	Eén keer in de twee jaar zal onderzocht worden of de lijst met branchespecifieke kennis en vaardigheden nog actueel is. Indien nodig wordt de lijst geactualiseerd.	Sectorkamer Zorg, welzijn en sport	2027-2028

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen	x	Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen		Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

De kwalificaties Verzorgende-IG (VIG) en Verpleegkundige (VP) zijn samengevoegd in een kwalificatiedossier. Door deze samenvoeging krijgen studenten de tijd om zich beter te oriënteren op welke kwalificatie het beste bij ze past, met als doel uitval uit de sector te voorkomen.

Dit dossier heeft een gezamenlijk basisdeel voor beide kwalificaties, met aanvullende eisen voor de VP, en een apart/extra profieldeel voor de VP.

Het basisdeel bestaat uit 3 kerntaken; kerntaak 1 'Biedt zorg, ondersteuning en begeleiding' is gericht op directe zorgverlening; kerntaak 2 'Stemt de zorg en ondersteuning af' gaat om het afstemmen van de zorg met informele zorgverleners en andere zorgprofessionals en kerntaak 3 'Draagt bij aan kwaliteit van zorg' is gericht op professionalisering en kwaliteitszorg. In het profieldeel is er aandacht voor het stellen van een verpleegkundige diagnose en coördinerende taken.

In het kader van gelijk beschrijven wat gelijk is, is waar mogelijk op een zelfde manier gestructureerd en geformuleerd als in de tegelijk ontwikkelde kwalificaties Apothekersassistent, Doktersassistent en Tandartsassistent. Dit vanwege de verwantschap met die beroepen en voor een flexibele doorstroom binnen de sector.

Daarnaast is er extra aandacht voor digitale vaardigheden, innovatie, sociale veiligheid en het bewust zijn van de eigen bekwaamheid en bevoegdheid. Ook is er voor de Verpleegkundige (VP) een basisbeheersing (taalniveau A2, aansluitend op het generieke Engels) beroepsgericht mondeling Engels toegevoegd, voor de communicatie met niet-Nederlandstalige zorgvragers en naastbetrokkenen.

Onder het kopje aanvullende informatie vindt u een was-wordtlijst met daarin een vergelijking van de oude structuur (kwalificatiedossiers 25656 en 25655) met de nieuwe.

11. Betrokkenen

Het kwalificatiedossier is ontwikkeld met een werkgroep inhoudsdeskundigen uit onderwijs en werkveld.

Uit het onderwijs:

Da Vinci College
Curio
Alfa College
Hoornbeeck College
ROC van Twente
ROC van Amsterdam

Uit het werkveld:

Actiz
Maasstad Ziekenhuis
Pro Persona
NRTD (Salta Groep)
Bentano
Siza Groep
Capabel
Kenniscentrum Kraamzorg
Ziekenhuis Gelderse Vallei
Maasstad Ziekenhuis

12. Verblijfsduur 4 jarig

Afwijking nominale studieduur

De nominale studieduur voor de kwalificatie Mbo-Verpleegkundige is vastgesteld op 4 jaar.

Dit besluit is gebaseerd op de in wet- en regelgeving geformuleerde opleidingseisen (wet BIG/Europese Richtlijn). De opleidingseisen betreffen een verplicht aantal opleidingsuren en benodigde opleidingstijd voor de beroepskwalificering. In de Europese regelgeving (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202400782) is vastgelegd dat de opleiding ten minste drie studiejaar of 4600 uur theoretisch en praktisch onderwijs omvat, waarbij de duur van het theoretisch onderwijs ten minste een derde en die van het praktisch onderwijs ten minste de helft van de opleiding bedraagt. Deze normen zijn geïmplementeerd in de Wet BIG, waarin is opgenomen dat het theoretische beroepsgerichte onderwijs bestaat uit ten minste 1535 uren en het praktische beroepsgerichte onderwijs uit ten minste 2300 uren. Het resterende aantal van 765 uren kan over praktisch en theoretisch onderwijs worden verdeeld. Deze uren zijn de verplichte uren voor uitsluitend de beroepsvorming, los van de generieke opleidingsverplichtingen die OCW stelt, zoals geformuleerd in de generieke basis van dit kwalificatiedossier (generieke eisen Nederlands, rekenen, loopbaan en burgerschap, Engels) en de uren voor het verplicht te volgen keuzedeel.

Hoe onderwijsinstellingen kunnen voldoen aan de eisen t.a.v. de onderwijstijd zowel vanuit de WEB als de wettelijke beroepsvereisten vanuit de Wet BIG (Besluit 365) staat beschreven in het servicedocument 'Urennormen Wet BIG en WEB opleiding Mbo-Verpleegkundige, dit document is hier te vinden:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderwijstijd/onderwijstijd-in-het-middelbaar-beroepsonderwijs/urennorm-opleiding-verpleegkundige>

13. Aanvullende informatie

Onderhoudsopdracht

De sectorkamer ZWS heeft de volgende inhoudelijke aandachtspunten voor het onderhoud meegegeven:

- de impact van technologie
- informele en mantelzorg
- leefstijl en preventie
- beroepsvitaliteit
- palliatieve zorg
- diversiteit en inclusieve zorg
- duurzaamheid
- gelijk beschrijven wat gelijk is en waar mogelijk aansluiten bij de tegelijk ontwikkelde kwalificatiedossiers Apothekersassistent, Doktersassistent en Tandartsassistent. Dit vanwege de verwantschap met die beroepen en voor een flexibele doorstroom binnen de sector.

Body of Knowledge

Na vaststelling van het kwalificatiedossier maakt de MBO Raad samen met examenontwikkelaars Consortium en Prove2Move een Body of Knowledge (BOK). Dit is een servicedocument voor het onderwijs met een duiding van het kwalificatiedossier en een concretisering van de leerresultaten. Ook wordt het gebruikt om examens te maken.

Zie ook: <https://www.mboraad.nl/publicaties/duiding-bij-kwalificatiedossiers-zws-bok>

Bevoegdheid en bekwaamheid en verpleegtechnische handelingen

De Mbo-verpleegkundige en Verzorgende-IG voeren de op het werk voorkomende verpleegtechnische handelingen uit. Hier is geen lijst van opgenomen, omdat deze per werkplek verschillen. De beginnend beroepsbeoefenaar voert alleen de handelingen uit waarvoor die bevoegd is en zich bekwaam voelt.

Een aantal verpleegtechnische handelingen zijn risicovolle handelingen en een aantal daarvan zijn voorbehouden handelingen. Voor een aantal voorbehouden handelingen heeft de Mbo-verpleegkundige een functionele zelfstandigheid. Voor een toelichting op de handelingen zie:

1. Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG) (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0006251/2025-01-01>)

[wetten.nl - Regeling - Besluit functionele zelfstandigheid - BWBR0008985](#))

3. Website Rijksoverheid ([Regels rondom voorbehouden handelingen door zorgpersoneel](#) | [Voorbehouden handelingen door zorgpersoneel](#) | [Rijksoverheid.nl](#) en [Welke voorbehouden handelingen mag een zorgverlener uitvoeren?](#) | [Rijksoverheid.nl](#))

4. Uitlegdocument Rijksoverheid ([Uitleg opdracht voorbehouden handelingen](#))

Zelfstandig bevoegden zijn beroepsbeoefenaren die in de Wet BIG zijn opgenomen om voorbehouden handelingen zelfstandig te mogen verrichten. De wet geeft per voorbehouden handeling aan welke beroepsgroep zelfstandig bevoegd is. Artsen zijn voor alle voorbehouden handelingen bevoegd verklaard. Tandartsen, verloskundigen en klinisch technologen zijn binnen hun deskundigheidsgebied bevoegd verschillende voorbehouden handelingen te verrichten. Dat geldt eveneens voor verpleegkundig specialisten en physician assistants waarvoor nog enkele specifieke voorwaarden gelden. De zelfstandig bevoegde beroepsbeoefenaar stelt de indicatie en beslist of die de handeling zelf uitvoert of opdraagt aan een andere beroepsbeoefenaar. Als

een zelfstandig bevoegde een voorbehouden handeling verricht, dient deze over de bekwaamheid te beschikken om de desbetreffende handeling naar behoren uit te voeren. De verloskundige bijvoorbeeld is deskundig om medicatie via een intraveneuze injectie te geven. Als die deze handeling zelf uitvoert, moet die daartoe bekwaam zijn, dat wil zeggen op dat moment over de benodigde kennis en ervaring beschikken.

Functioneel zelfstandig bevoegden

De beroepsgroepen verpleegkundigen, ambulanceverpleegkundigen en mondhygiënisten mogen in opdracht bepaalde voorbehouden handelingen die horen tot hun deskundigheidsgebied uitvoeren zonder toezicht en/of tussenkomst van de opdrachtgever. Dit zijn handelingen die de beroepsbeoefenaren in hun (vervolg)opleiding hebben geleerd en die zij regelmatig uitvoeren. Desondanks blijft voor deze voorbehouden handelingen een opdracht van de zelfstandig bevoegde beroepsbeoefenaar aan de functioneel zelfstandig bevoegde beroepsbeoefenaar nodig. Echter aan één van de voorwaarden van de opdracht (waarover verderop meer) hoeft niet meer voldaan te worden, namelijk het regelen van toezicht en/of tussenkomst. De zelfstandig bevoegde beroepsbeoefenaar mag er dan vanuit gaan dat de functioneel zelfstandig bevoegde beroepsbeoefenaar voldoende deskundig is om de voorbehouden handeling uit te kunnen voeren.

Was-wordtlijst

Hieronder vindt u een tabel met daarin een overzicht van de structurele wijzigingen. In de linker- en middenkolom de oude kwalificatiedossiers (25656 en 25655) en in de rechterkolom ziet u waar dit gedeelte van het oude kwalificatiedossier terug te vinden is in het nieuwe kwalificatiedossier.

Huidig kwalificatiedossier Verpleegkundige	Huidig kwalificatiedossier Verzorgende IG	Kwalificatiedossier Verzorging en Verpleging
B1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning in het verpleegkundig proces	B1-K1: Bieden van zorg en ondersteuning	B1-K1: Biedt zorg, ondersteuning en begeleiding P2-K1: Organiseert en coördineert de zorgverlening
B1-K1-W1: Onderkent bestaande of dreigende gezondheidsproblemen (Gezondheidsbevorderaar)	B1-K1-W1: Onderkent de gezondheidstoestand op somatisch en psychosociaal gebied (Gezondheidsbevorderaar)	B1-K1-W1: Inventariseert de behoefte aan zorg en/of ondersteuning (Gezondheidsbevorderaar)
	B1-K1-W2: Adviseert en instrueert over preventie (Gezondheidsbevorderaar)	B1-K1-W6: Geeft informatie en advies over zorg en gezondheid (Gezondheidsbevorderaar, Communicator)
B1-K1-W2: Stelt de verpleegkundige diagnose en stelt het individuele plan van de zorgvrager op (Zorgverlener)	B1-K1-W3: Draagt mede zorg voor het individuele plan van de zorgvrager (Zorgverlener)	B1-K1-W2: Stelt het zorgplan op en/of bij (Zorgverlener) P2-K1-W1: Stelt een verpleegkundige diagnose
B1-K1-W3: Voert interventies uit (Zorgverlener)	B1-K1-W4: Voert zorg-/begeleidingsactiviteiten uit (Zorgverlener)	B1-K1-W3: Voert zorginterventies en/of begeleidingsactiviteiten uit (Zorgverlener)
B1-K1-W4: Voert verpleegtechnische handelingen uit (Zorgverlener)	B1-K1-W5: Voert verpleegtechnische handelingen uit (Zorgverlener)	B1-K1-W4: Voert verpleegtechnische handelingen uit (Zorgverlener)
B1-K1-W5: Communiceert met de zorgvrager en het sociale netwerk (Communicator)	B1-K1-W6: Communiceert met de zorgvrager en het sociale netwerk (Communicator)	B1-K1-W6: Geeft informatie en advies over zorg en gezondheid (Gezondheidsbevorderaar, Communicator)
B1-K1-W6: Organiseert en coördineert de zorgverlening van de zorgvragers (Organisator)	B1-K1-W7: Stemt de zorgverlening af met de zorgvrager en betrokkenen (Organisator)	B1-K2-W1: Stemt af met informele zorgverleners (Samenwerkingspartner, Organisator)

		B1-K1-W2: Actualiseert het zorgplan (Zorgverlener)
B1-K1-W7: Reageert op onvoorziene en crisissituaties (Organisator)	B1-K1-W8: Reageert op onvoorziene en crisissituaties (Organisator)	B1-K1-W5: Handelt in onvoorziene en/of acute situaties (Organisator)
B1-K2: Werken aan organisatie- en professiegebonden taken	B1-K2: Werken aan organisatie- en professiegebonden taken	B1-K2: Stemt de zorg en ondersteuning af (in de keten) B1-K3: Draagt bij aan kwaliteit van zorg
		B1-K2-W1: Stemt af met informele zorgverleners (Samenwerkingspartner, Organisator)
B1-K2-W1: Werkt aan professionele ontwikkeling (Reflectieve EBP professional)	B1-K2-W1: Zorgt voor professionele ontwikkeling (Reflectieve EBP professional)	B1-K3-W2: Evalueert de werkzaamheden en ontwikkelt zichzelf als professional (Reflectieve EBP professional) P2-K1-W2 Coacht en begeleidt collega's (Samenwerkingspartner)
B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de keten (Samenwerkingspartner)	B1-K2-W2: Werkt samen met andere beroepsgroepen in de keten (Samenwerkingspartner)	B1-K2-W2: Werkt samen met andere zorgprofessionals (Samenwerkingspartner, Communicator)
B1-K2-W3: Draagt bij aan goede kwaliteit van zorg (Professional en kwaliteitsbevorderaar)	B1-K2-W3: Draagt bij aan goede kwaliteit van zorg (Professional en kwaliteitsbevorderaar)	B1-K3-W1: Draagt bij aan het innoveren van zorg (Professional, Kwaliteitsbevorderaar) P2-K1-W3 Coördineert en optimaliseert de zorgverlening (Professional en EBP professional)
		B1-K3-W3: Draagt bij aan een sociaal en fysiek veilige werkomgeving (Professional, kwaliteitsbevorderaar)

14. Certificaten

N.v.t.